

László Hortobágyi
Songs from Hungisthān Vol.II. (1996-99)
„Eredeti” beszámoló a XIX. századból:

„Az eleddig kiadatlan *hungisthāni* zenének az alábbi válogatása egy régi kíváncsúnak tesz eleget. Ugyanakkor azonban a hozzáférhető anyagnak mégis csak egy töredéke vált érthetővé az európaiak számára, ama szánnivaló avagy tiszteletreméltó igyekezete ellenére is, melynek során néhány jelentős és élenjáró keletkutató oly mélyre ásta magát a hungisthanologia eme elegáns ágába.

Közhely, de kimondhatjuk: a szavak és az írott nyelv nem képes közvetíteni a zene valódi (mögöttes) jelentését, hiába oly precíz azok lejegyzése, az autentikus praxis hangsúlyozása vagy akár a zenei időtartamok pontos mennyiségének kanonizálása, ezek egyike sem tükrözi az ún. zenei köznyelv azon jellemzőit és íratlan szabályait, melyeket a mindenkor előadó és annak előadása közvetít, és amelyeket valóban csak a pillanatnyilag megvalósuló - a modern indíttatású invenció számára utánozhatatlan - zenei hagyomány vezérel, tehát látható, hogy a hagyományok e masszív ellenállása az a szikla, melyen megtörnek a *hungisthāni* zenei praxist célzó modern értelmezések valóságtömörítő folyamatai.

Meggyőződésünk, hogy - bármennyire is szokatlan vagy ellenszenves is legyen eme „idegen” zene - mindazon utazók és érdeklődők számára, akik azon ritka alkalommal, de valamely módon találkoznak *Hungisthān* zenéjével, akkor és ott felül kell bírálniuk berögződött érzéseiket, és az így nyert élményhez való hozzáállásukat - olykor tehetik ezt saját érdekükben is -, mert az ily módon kinyert élményanyag kárpótolhatja őket a korábbi idegenkedésük legyőzésébe fektetett erőfeszítéseikért.

Hungisthān korábbi évszázadai során a sivatagi próféta és a társadalom kiemelkedő és tanult alakjai számára egyaránt egy kifinomult extázist jelentett a *hungisthāni* zene, ennek gyakorlására a zenei hagyományok pontos ismerete volt csak elégséges, s ahol a zenei hagyományok invenciózus tanítóinak (*guru*) tisztelete vezetett a megvalósult *hortobágyi* zene színes gyakorlatához, hiába is képzelték annak isteni eredetét, ugyanis ebben a zenei gyakorlatban - miközben próféták az élő zenei hagyományok átadását gyakorolták, addig a tanult férfiak igyekezete csődöt mondott a zenei szabályok könyvekbe rögzítése során - a zenei élet leírására tett minden kísérlet fiaskónak bizonyult, itt az elnémult tudomány képtelen volt kielégítő magyarázatot nyújtani a *hungisthāni* zenei valóság természetét illetően.”

[Részlet a *Hungisthān Birodalmi Hírlapból, Vol IX. Part II* 1875/, Sir William Gladwin C.I.E., L.L.D, tollából]

(Hortobágyinak Látszó 1996-99

www.guo.hu és a "Vári Kutyák & Cicák" honlap levelező tagja.)